

De Stemming van 19 juni 2016

Wederom zien we geen verschuivingen in de politieke voorkeur. De mate van stabiliteit van week tot week is opvallend. Minder dan 0,5% van de kiezers verandert van week tot week van partijvoorkeur (en voor een belangrijk deel compenseren die beweging ook elkaar).

zetels	TK2012	12-06 2016	19-06 2016	Versch in 1 wk
VVD	41	24	24	
PvdA	38	8	8	
PVV	15	37	37	
SP	15	15	15	
CDA	13	17	17	
D66	12	13	13	
ChristenUnie	5	6	6	
GroenLinks	4	16	16	
SGP	3	3	3	
Partij voor de Dieren	2	4	4	
50PLUS	2	5	5	
DENK		2	2	
Totaal	150	150	150	
VVD+PvdA	79	32	32	
VVD+CDA+D66+PvdA	104	62	62	
VVD+CDA+D66+GroenLinks	70	70	70	
VVD+CDA+D66+SP	81	69	69	
VVD+CDA+SP+GroenLinks	73	72	72	

Vier maanden geleden werd gemeten wat Nederland dacht over het referendum in het Verenigd Koninkrijk over het al dan niet uit de Europese unie treden. Dat onderzoek is deze week herhaald.

Nederland hoopt in meerderheid dat donderdag tegen Brexit wordt gestemd (55%). Alleen bij de kiezers van de PVV hoopt het overgrote deel dat er voor het uittreden wordt gestemd (77%). Bij de SP en 50PLUS zijn de verhoudingen ongeveer 50-50. Bij kiezers van alle andere partijen hoopt een grote meerderheid dat er donderdag tegen Brexit wordt gestemd.

Wat hoopt u dat de donderdag gestemd wordt in het Verenigd Koninkrijk?

verticaal gepercenteerd naar	21-2- 2016	19-6- 2016	Huidig stemgedrag							
			PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLinks	50PLUS
Unie	37%	37%	77%	10%	15%	6%	3%	39%	8%	41%
Tegen het uittreden van de Europese Unie	48%	55%	17%	84%	83%	90%	97%	44%	86%	52%
Geen voorkeur	15%	7%	6%	6%	2%	3%	0%	16%	5%	7%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Vier maanden geleden was 53% voor een referendum in Nederland over het mogelijk uittreden en 44% tegen. Dat is nu 47% voor en 50% tegen. Alleen kiezers van PVV, SP en 50PLUS zijn in meerderheid voor dit referendum. Die van de PVV in overgrote mate (90%).

Wilt u dat in Nederland ook een referendum wordt gehouden of Nederland al dan niet in de Europese Unie moet blijven?

verticaal gepercenteerd naar	21-2- 2016	19-6- 2016	Huidig stemgedrag							
			PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLinks	50PLUS
Ja	53%	47%	90%	20%	22%	15%	10%	56%	7%	55%
Nee	44%	50%	8%	77%	74%	84%	88%	40%	92%	44%
Weet niet/geen antwoord	4%	3%	2%	3%	4%	1%	2%	4%	1%	1%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Het is interessant om de verschuivingen te zien in die 4 maanden, waardoor er nu wel een kleine meerderheid tegen het houden van een referendum over dit onderwerp is. Bij kiezers van alle partijen, behalve PVV zien we een stijging van het aantal tegenstanders met gemiddeld 7%. Dat zou best eens kunnen samenhangen met de ervaringen rondom het referendum dat in Nederland begin April is gehouden over het verdrag met Oekraïne

Wilt u dat in Nederland ook een referendum wordt gehouden of Nederland al dan niet in de Europese Unie moet blijven?

verticaal gepercenteerd naar	21-2- 2016	19-6- 2016	Huidig stemgedrag							
			PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLinks	50PLUS
Nee, 21-2-2016	44%		8%	69%	67%	78%	86%	32%	85%	32%
Nee, 19-6-2016		50%	8%	77%	74%	84%	88%	40%	92%	44%

- zie volgende pagina

Mocht er een referendum gehouden worden over Nextit dan is er weinig verschil in omvang tussen de groep voor- en tegenstanders. Ook hier zien we dan grote verschillen tussen kiezers van PVV, SP en 50PLUS en die van de andere partijen.

Stel dat in Nederland een referendum wordt gehouden of Nederland in de Europese Unie moet blijven, wat zou u dan stemmen?

verticaal gepercenteerd naar	21-2-2016	19-6-2016	Huidig stemgedrag							
			PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLinks	50PLUS
Unie	43%	43%	90%	16%	16%	8%	8%	52%	7%	54%
Tegen het uittreden uit de Europese Unie	44%	46%	6%	69%	69%	88%	86%	37%	87%	40%
Weet niet	13%	11%	4%	15%	15%	4%	6%	11%	6%	6%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

De verschuivingen in de 4 maanden in de groep die voor het uittreden blijkt te constateren bij de PVV-kiezers (die nog meer voor het uittreden zijn) en de kiezers van VVD, CDA en 50PLUS die minder "voor" zijn geworden.

Stel dat in Nederland een referendum wordt gehouden of Nederland in de Europese Unie moet blijven, wat zou u dan stemmen?

verticaal gepercenteerd naar	21-2-2016	19-6-2016	Huidig stemgedrag							
			PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLinks	50PLUS
Voor het uittreden 21-2-2016	43%		84%	21%	22%	8%	9%	52%	6%	65%
Voor het uittreden 19-6-2016		43%	90%	16%	16%	8%	8%	52%	7%	54%

Mocht men besluiten tot een Brexit dan denkt 29% dat het heel nadelig zal zijn, en 23% dat het niet nadelig zal zijn. Ook hier zien we vergelijkbare verschillen in inschatting tussen kiezers van de diverse partijen als bij de vorige tabellen.

Stel dat in het Verenigd Koninkrijk besloten wordt om uit de Europese Unie te treden, denkt u dan dit economisch gezien nadelig is voor Nederland?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Huidig stemgedrag								
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLinks	50PLUS	
Ja, heel nadelig	29%	9%	43%	43%	51%	62%	17%	52%	23%	
Wel nadelig, maar de gevolgen vallen mee	43%	41%	45%	40%	42%	29%	54%	35%	55%	
Nee, niet nadelig	23%	47%	8%	12%	4%	7%	23%	6%	14%	
Weet niet/geen antwoord	6%	4%	4%	5%	3%	2%	6%	8%	9%	
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	

Nederland wil in overgrote mate dat Hillary Clinton president van de VS wordt. De voorkeur voor haar is iets gedaald sinds 4 maanden geleden. PVV-kiezers zijn van alle kiezers het meest voor Trump, maar ook bij die groep zien we een, weliswaar kleine, voorkeur voor Clinton.

Aan wie geeft u de voorkeur als president van de VS?

verticaal gepercenteerd naar	21-2-2016	19-6-2016	Huidige stemvoorkeur							
			PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	GrLinks	50PLUS
Hillary Clinton	76%	73%	46%	80%	86%	93%	98%	88%	93%	90%
Donald Trump	16%	16%	41%	11%	8%	0%	1%	3%	2%	3%
Geen voorkeur	8%	11%	13%	9%	7%	7%	2%	9%	5%	7%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%